

Biedrība „Latvijas Kustība par neatkarīgu dzīvi”
Vienotais reģistrācijas numurs 40008150439
Juridiskā adrese: Robežu iela 6-1, Rīga, LV-1004, Latvija
Faktiskā adrese: Robežu iela 6-1, Rīga, LV-1004, Latvija
Tālr.: +371 26176901, e-pasts: inga.skestere@lkndz.lv

Biedrības darbības pārskats par 2011. gadu.

Biedrība „Latvijas Kustība par neatkarīgu dzīvi” dibināta 2009.gada 24.oktobrī, reģistrēta Biedrību un nodibinājumu reģistrā 2009.gada 2.decembrī.

Biedrības mērķis : veicināt iekļaujošas sabiedrības attīstību un vienlīdzīgu iespēju nodrošinājumu ikvienam sabiedrības loceklim, veidojot labvēlīgu vidi sabiedrībā neatkarīgas dzīves īstenošanai cilvēkiem ar invaliditāti, sekmējot cilvēku ar invaliditāti vajadzībām un tiesībām atbilstošas efektīvas pakalpojumu sistēmas izveidi.

Uz 2011.gada 04.decembri biedrībā ir 8 juridiski biedri; 29 biedri – fiziskas personas; 1 atbalstītājs – juridiska persona, 12 atbalstītāji – fiziskas personas.

Darbības virzieni pārskata gadā:

- Interesešu aizstāvība;
- Sabiedrības izpratnes veicināšana;
- Pakalpojumu cilvēkiem ar invaliditāti attīstīšana;
- Cilvēku ar invaliditāti un viņu ģimeņu spēcīgāšana un izpratnes veicināšana.

Pārskata periodā ir bijušas 26 biedru un atbalstītāju tikšanās reizes.

Biedrībai ir sabiedriskā labuma organizācijas statuss.

Biedrība ir biedrs *European Community Living Coalition*.

Biedrība „Latvijas Kustība par neatkarīgu dzīvi” ir Eiropas aprūpes sertifikāta valdes locekle.

Biedrība ir parakstījusi Nevalstisko organizāciju un Ministru Kabineta sadarbības memorandu.

Interešu aizstāvība

Darbs LR Labklājības ministrijas darba grupās

- LR LM darba grupa "ANO Konvencijas par cilvēku ar invaliditāti tiesībām pamatnostādņu izstrādei". LKNDz pārstāvji piedalījušies visās darba grupas tikšanās reizēs (kopā 6 reizes). Visas biedrības aktualizētās problēmas ir aizstāvētas un tiks iekļautas pamatnostādnēs (LKNDz identificēja 84 problēmas). Biedrība ir ierosinājusi īpašu sadaļu pamatnostādnēs vēltīt deinstitutionalizācijas jautājumam. Priekšlikums no LM puses tika atbalstīts.
- LR LM darba grupa par konceptuāla risinājuma diskriminācijas aizliegumam uz invaliditātes pamata izstrādi. Ir LM rīkojums par darba grupas izveidi, bet reālu darbību tā vēl nav uzsākusi.
- LR LM darba grupa personu ar invaliditāti nodarbinātības veicināšanai. Ir LM rīkojums par darba grupas izveidi, bet reālu darbību tā vēl nav uzsākusi.
- LR LM darba grupa „Par ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu pilnveidi un veselības aprūpes pakalpojumu integrācijas iespēju izvērtēšanu”. Darba grupa ir uzsākusi darbību.

Dalība Invalīdu Lietu Nacionālajā Padomē

LKNDz nav ILNP locekle. ILNP sēdes ir atvērtas, LKNDz uz katru sēdi deleģē pārstāvi.

- 2011.gadā ir notikušas 2 ILNP sēdes. LKNDz deleģēts pārstāvis/pārstāvji piedalījās abās sēdēs.
- 2011.gada 3.marts ILNP sēdē LKNDz aktualizē jautājumus: bērnu ar funkcionāliem traucējumiem deinstitutionalizācija, izglītības nodrošināšana bērniem ilgstošas sociālās aprūpes iestādēs un pakalpojumu kvalitāte pieaugušo SAC (jautājumi iekļauti ILNP sēdes darba kārtībā). Īpaša uzmanība tiek vērsta uz nepietiekamo finansējumu ilgstošas sociālās aprūpes iestādēs bērnam, kurš tiek izlietots tieši bērna vajadzībām. LKNDz pauž viedokli, ka pastāv neapmierinošas pakalpojumu kvalitātes nodrošinājuma bērniem risks. LKNDz pārstāvji sēdes dalībnieku uzmanību vērš uz to, ka bērniem ar smagiem funkcionāliem traucējumiem ilgstošas aprūpes iestādēs netiek nodrošināta valstī noteiktā obligātā pamatizglītība un aicina risināt šo jautājumu.

Sadarbība ar LR Tiesībsargu

- 9.februārī notiek LKNDz iniciēta tikšanās ar LR Tiesībsargu, lai apspriestu esošo situāciju ilgstošo sociālās aprūpes pakalpojumu kvalitātes nodrošinājumā un rosinātu sadarbību turpmākai līdzdalībai ANO Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām ieviešanas pārraudzības procesā. Puses vienojas turpmāk sadarboties minēto jautājumu risināšanā.

- 12.decembrī pēc LR Tiesībsarga iniciatīvas notiek atkārtota tikšanās, lai vienotos par konkrētāku regulāru nākotnes sadarbību jautājumos, kas skar ilgstošas sociālās aprūpes pakalpojumu nodrošinājuma kvalitāti.

Dalība Nevalstisko organizāciju un LR Ministru kabineta memoranda padomē

- Parakstīts NVO un MK sadarbības memorands (07.04.2011).
- LKNDz deleģētie pārstāvji piedalās memoranda padomes sēdēs.

2011.gada interešu aizstāvības īpašā aktualitāte : izglītības nodrošinājums skolas vecuma bērniem, kuri atrodas ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijās

- 26.04.2011. vēstule „Par izglītības pakalpojuma nodrošinājumu skolas vecuma bērniem, kuri atrodas ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijās bērniem”. Vēstule nosūtīta: LR Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas priekšsēdētājam I.Circenes k-dzei, LR Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas priekšsēdētājam I.Druvietes k-dzei, LR Labklājības ministrei I.Jurševskas k-dzei, LR Izglītības un zinātnes ministram R.Broka k-gam, LR Tiesībsargam J.Jansona k-gam, MK Memoranda padomei.
- 27.05.2011. Labklājības ministrijā notika sanāksme, kurā piedalījās Labklājības ministrijas, Izglītības un zinātnes ministrijas, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas, Valsts bērnu tiesību inspekcijas, Valsts speciālas izglītības centra, Latvijas pašvaldību savienības pārstāvji un „Latvijas Kustības par neatkarīgu dzīvi” valde. Sarunu rezultātā panākta vienošanās, ka nepieciešama aktīva rīcība, lai visi bērni ar funkcionāliem traucējumiem ilgstošos sociālās aprūpes centros izietu pedagoģiski-medicīnisko komisiju un no 1.septembra sāktu saņemt atbilstošu izglītības programmu.
- 15.07.2011. LKNDz valdes pārstāvji kopā ar LR Labklājības ministrijas, LR Izglītības un zinātnes ministrijas un Valsts bērnu tiesību centra pārstāvjiem apmeklēja Valsts sociālās aprūpes centra „Latgale” filiāli „Kalkūni”, kurā dzīvo 106 bērni ar attīstības traucējumiem. Apmeklējuma mērķis bija izvērtēt izglītības nodrošinājumu skolas vecuma bērniem un apzināt vēl risināmos jautājumus, lai no 1.septembra visi institūcijā esošie bērni saņemtu izglītību.
- Uz 01.11.2011 bērniem ilgstošas aprūpes iestādēs tiek nodrošināta izglītības pieejamība, tomēr ir gūti pierādījumi, ka izglītības nodrošinājums ir formāls un apjomā kritiski nepietiekams. Līdz ar to ir identificēta nepieciešamība veikt izglītības nodrošināšanas aprūpes centros monitoringu.

Sadarbības ar Valsts Bērnu Tiesību Aizsardzību Inspekciju

- No 08.2011 līdz 11.2011 sadarbībā ar VBTAI tiek izstrādāta ilgstošas sociālās aprūpes pakalpojumu bērniem ar funkcionāliem traucējumiem kvalitātes izvērtēšanas metodoloģiju. Metodoloģijas izstrādei VBTAI izveidota darba grupa, kurā LKNDz pārstāv valde. Darba grupai ir bijušas 8 tikšanās reizes.

- Metodoloģijas aprobācijai veikta pilna Valsts sociālās aprūpes centra „Kurzemes” filiāles „Liepāja”, kurā tiek sniegti pakalpojumi bērniem ar funkcionāliem traucējumiem, izvērtēšana (3 dienas).
- Atzinuma sagatavošana sadarbībā ar VBTAL.

2011.gadā sniegtie atzinumi

- Atzinums par Latvijas Pozīciju nr.1 par Komisijas paziņojumu par Eiropas Stratēģiju invaliditātes jomā (2010-2020). Atzinums sniegts atsaucoties uz LR LM aicinājumu.
- Atzinums par LR Veselības ministrijas izstrādāto dokumenta projektu "Noteikumi par pirmās palīdzības sniegšanas apmācības sistēmu, pirmās palīdzības sniegšanas apmācības programmas saturu un šīs apmācības nodrošināšanas kārtību".

Dažādas interešu aizstāvības aktivitātes

- Pēc LR LM uzaicinājuma, LKNDz pārstāvis neatkarīgo ekspertu komisijas sastāvā vērtē situāciju Valsts sociālā aprūpes centra „Latgale” filiālē „Kalkūni”. Atzinums par pakalpojumu kvalitāti filiālē „Kalkūni” sniegts sadarbībā ar Latvijas Profesionālo Sociālo darbinieku Asociāciju.
- Darbs ar normatīvo dokumentu projektiem. Katru nedēļu tiek sekots līdzi VSS uzskaitījumiem normatīvo dokumentu projektiem.
- Biedrība „Latvijas Kustība par neatkarīgu dzīvi” iekļauta valsts delegācijā un pārstāv Latviju Augsta līmeņa konferencē „Jauni izaicinājumi Eiropas invaliditātes stratēģijā 2010 – 2020”, Budapeštā, 20. aprīlī.

LKNDz kapacitātes stiprināšana interešu aizstāvībai.

Kapacitātes stiprināšanas aktivitātes īstenotas ar Eiropas Sociālā Fonda finansiālu atbalstu projekta „Biedrības „Latvijas Kustība par neatkarīgu dzīvi” administratīvās kapacitātes stiprināšana līdzdalības nodrošināšanai sociālās iekļaušanas jomā” ietvaros:

- Regulāras interešu aizstāvības darba grupu tikšanās, kopumā 21 reize. Izveidota Stratēģiskās sadarbības padome, kura turpina regulāru interešu aizstāvības darbu.
- Veikta esošo ilgtermiņa un politikas plānošanas dokumentu apkopošana un analīze sociālās iekļaušanas un sociālo pakalpojumu jomā, izstrādāts ziņojums politikas veidotājiem par plānošanas dokumentu sociālās iekļaušanas un pakalpojumu attīstības jomā atbilstību ilgtermiņa plānošanas dokumentiem, izstrādātas rekomendācijas. Dokumenti pieejami mājas lapā www.lkndz.lv.
- Pabeigta mājas lapas www.lkndz.lv izstrāde. Mājas lapa pieejama latviešu un angļu valodā.
- Apmācību seminārs LKNDz biedriem (2 dienu) „Politikas plānošanas procesi – ietekmes un līdzdalības iespējas” (26.-27.03.2011), Sigulda. 25 dalībnieki.
- Diskusija ar politikas plānotājiem “”Cilvēks pirmajā vietā” – no plānošanas dokumentiem līdz realitātei” 15.06.2011. ar LR LM, Rīgas domes Labklājības departamenta un

nevalstisko organizāciju pārstāvju dalību. Diskusiju pamattēma– plānošanas dokumentu analīzes secinājumi un izstrādātās rekomendācijas.

- 2 reģionālās diskusijas: Līvānos (04.07.2011.) un Liepājā (19.08.2011.) „Sadarbības iespējas cilvēku ar invaliditāti vajadzībām atbilstošu sociālo pakalpojumu attīstībai Latvijā”.
- Izstrādāta stratēģija „Biedrības „Latvijas Kustības par neatkarīgu dzīvi” **Līdzdalības stratēģija 2020**”.
- Izstrādāts Biedrības „Latvijas Kustības par neatkarīgu dzīvi” **Līdzdalības stratēģijas 2020 Rīcības plāns**”.
- Izdots buklets „Latvijas Kustība par neatkarīgu dzīvi” Darbības un prioritārie interešu aizstāvības virzieni”.

Izpratnes veicināšana

2011.gada akcija „Mūsu sapņi”.

Laikā no 15. maija līdz 19.jūnijam „Latvijas Kustība par neatkarīgu dzīvi” dažādās Latvijas vietās rīkoja akciju „Mūsu sapņi”, kuras laikā ikviens bija aicināts darboties radošās darbnīcās un atveidot savus sapņus, kā arī veidot kopīgu sapņu izstādi.

Akcijas mērķis – sniegt iespēju cilvēkiem ar funkciju traucējumiem kopā ar līdzcilvēkiem sapņot un radoši izpaust savus sapņus. Akcijas laikā ikvienam interesentam bija iespēja uzzināt kas ir „neatkarīga dzīve” un cik nozīmīga tā ir cilvēkiem ar funkciju traucējumiem.

Akcijai bija divi posmi:

1. Reģionālās akcijas – Cēsīs, Siguldā, Madonā, Liepājā un Rīgā.
2. Akcijas noslēguma pasākums 29. Un 30. Jūlijā, Vecpiebalgā, festivāla Give&Get ietvaros.

Plašāka informācija par akcijas pasākumiem reģionos biedrības mājas lapā www.lkndz.lv , sadaļā „Akcijas”.

ECC – Eiropas aprūpes sertifikāts.

Iegūtas tiesības izsniegt Latvijā Eiropas aprūpes sertifikātu. LKNDz ir vienīgais ECC vadošais partneris Latvijā. LKNDz ir pilntiesīga ECC valdes locekle ar balsstiesībām.

- Izdots buklets par Eiropas aprūpes sertifikātu,
- mājas lapas www.eccertificate.eu sadaļa tulkota un tiek uzturēta latviešu valodā,
- sagatavotas eksaminācijas formas latviešu valodā,
- noorganizēti 2 informācijas par ECC izplatīšanas semināri,
- novadīti ECC eksāmeni Rīgā, Cēsīs, Jelgavā, Elejā, Liepājā, kopā eksaminēti 100 kandidāti,
- pēc pieprasījuma tiek organizētas eksaminācijas grupas ECC iegūšanai.

Apmācību programmas

Izstrādātas 2 apmācību programmas (Uz Association for Real Change ARC (UK) apmācību programmu bāzes, ar ARC atļauju). Apmācību programmu saturā ir iekļautas visas tēmas, kuras jāpārzina, lai varētu nokārtot ECC eksāmenu.

1. Tālākizglītības programma primārās aprūpes /atbalsta sniedzējiem bērnu ilgstošas sociālās aprūpes un rehabilitācijas centros.
2. Tālākizglītības programma primārās aprūpes /atbalsta sniedzējiem pieaugušu personu ilgstošas sociālās aprūpes un rehabilitācijas centros /izstrādes stadijā/

Pakalpojumi cilvēkiem ar invaliditāti

LR LM Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā reģistrēti 2 sociālie pakalpojumi cilvēkiem ar invaliditāti:

1. Brīvdienu pakalpojums cilvēkiem ar invaliditāti. Izveidota darba grupa, kura strādā pie pakalpojuma attīstīšanas. Pirmā darba grupas tikšanās notika 15.10.2011. Siguldā. Uzsākta brīvdienu pakalpojuma metodoloģijas izstrāde.
2. Ģimenes asistenta pakalpojums. Plānots sākt pakalpojuma metodoloģijas izstrādi.

Biedrības publicitātes pasākumi

1. Prezentācija Rīgas Domes Labklājības departamenta organizētā konferencē.
2. Prezentācijas konferencē Pērnavā (biedrības „Cerību spārni” īstenota projekta ietvaros).
3. Preses relīzes par biedrības darbības aktualitātēm (5)
4. Paziņojums plašsaziņas līdzekļiem par LKNDz nostāju saistībā ar situāciju Valsts sociālās aprūpes centra „Latgale” filiālē „Kalkūni”.
5. Intervija laikrakstam „Diena” par situāciju aprūpes centrā „Kalkūni”, publikācija 17.11.2011.

Pasākumi ārējās darbības jomā

Pēc Moldovas Republikas Darba un Sociālās Aizsardzības Ministrijas uzaicinājuma biedrības "Latvijas Kustība par neatkarīgu dzīvi" eksperti sniedz atbalstu īsa laika atslodzes pakalpojumu politikas izstrādē Moldovā.

Pasākumi Moldovā:

- Vajadzību apzināšanas seminārs Kišiņevā (22.11.11.),

- Apaļā galda diskusija Moldovas Darba un Sociālās Aizsardzības Ministrijā ar ministrijas un jomas nevalstisko organizāciju pārstāvjiem (23.11.11.).

LKNDz uzņēmusi Moldāvu sociālās jomas organizāciju delegāciju Latvijā (4. – 7. decembris. 2011.). Moldāvu partneriem bija iespēja iepazīties ar sociālo pakalpojumu nodrošinājumu vietējā pašvaldībā (Siguldā) un uzzināt, kā nodrošināt konstruktīvu vietējās varas un nevalstisko organizāciju sadarbību. Moldovas kolēģiem tika organizēts seminārs, kurā LKNDz pārstāvji iepazīstināja ar interešu aizstāvības metodēm Latvijā un LKNDz darbību, nodarbinātības iespējām cilvēkiem ar invaliditāti un atbalsta modeli ģimenēm, kurās ir bērns ar funkcionāliem traucējumiem.

Projekti

1. „Biedrības „Latvijas Kustība par neatkarīgu dzīvi” kapacitātes stiprināšana līdzdalībai sociālo pakalpojumu cilvēkiem ar invaliditāti plānošanas un kvalitātes izvērtēšanas procesos”. Eiropas Sociālais Fonds. Apstiprināts.
2. „Iesaisties un radi „Sapņu sienu”! – radošās darbnīcas dienas aprūpes centros, sociālās aprūpes institūcijās un iekļaujošā radošā darbnīca Kalnciema ielas namu kvartālā”. Rīgas Domei. Noraidīts finansējuma trūkuma dēļ.
3. „Ģimenes asistenta pakalpojuma attīstība un nodrošinājums Rīgas pilsētā”. Eiropas Sociālais Fonds. Noraidīts finansējuma trūkuma dēļ.
4. „Not Patients, but Citizens with Rights- changing social care training to a human rights based model using the ECC”, Leonardo Da Vinci innovation. Apstiprināts, bet atsaukts.
5. Leonardo Da Vinci sadarbības projekts ar Turciju, noraidīts finansējuma trūkuma dēļ.